

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-115-12

Druk nr 1075

Warszawa, 25 stycznia 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa z projektem aktu wykonawczego.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

**o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawy o świadczeniach
pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa**

Art. 1. W ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, Nr 131, poz. 764 i Nr 171, poz. 1016) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Rodzic ubiegający się o objęcie dziecka opieką w żłobku lub klubie dziecięcym albo przez dziennego opiekuna przedstawia, w formie oświadczenia lub zaświadczenia, następujące dane:

- 1) imię, nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL dziecka;
- 2) imiona, nazwiska oraz numery PESEL rodziców;
- 3) adres miejsca zamieszkania rodziców i dziecka;
- 4) adres poczty elektronicznej i numer telefonu rodziców – o ile je posiadają;
- 5) miejsce pracy rodziców lub miejsce pobierania nauki w szkole lub szkole wyższej przez rodziców – o ile pracują lub pobierają naukę;
- 6) dane o stanie zdrowia, stosowanej diecie i rozwoju psychofizycznym dziecka;
- 7) dane o wysokości dochodów rodziców – w przypadku gdy wysokość opłat, o których mowa w art. 58 ust. 1, jest uzależniona od wysokości dochodów.

2. Podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy oraz podmiot zatrudniający dziennego opiekuna mogą przetwarzać dane, o których mowa w ust. 1, wyłącznie w związku z rekrutacją oraz w zakresie i w celu zapewnienia dziecku prawidłowej opieki.”;

2) w art. 5:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw rodziny:”;

b) uchyla się pkt 4;

3) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, mogą zorganizować wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów.

2. Obsługa, o której mowa w ust. 1, może również być wykonywana przez jednostki, o których mowa w art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾).”;

4) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Żłobek oraz klub dziecięcy mogą być prowadzone w lokalu, który spełnia wymagania lokalowe i sanitarne zawarte w przepisach wydanych na podstawie ust. 3.

2. Spełnienie wymagań, o których mowa w ust. 1, potwierdza się pozytywną opinią komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz pozytywną opinią właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

3. Minister właściwy do spraw rodziny w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wymagania lokalowe i sanitarne w lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości sprawowanej opieki nad dziećmi i warunków ochrony przeciwpożarowej oraz liczbę dzieci, nad którymi sprawowana jest opieka.”;

5) w art. 27:

a) w ust. 3 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) liczbę miejsc w żłobku lub klubie dziecięcym.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Adres będącego osobą fizyczną podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy nie podlega ujawnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej, jeżeli jest inny niż adres prowadzenia przez tę osobę żłobka lub klubu dziecięcego.”;

6) w art. 28:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206 oraz z 2012 r. poz. 941 i 979.

„Wójt, burmistrz lub prezydent miasta dokonuje wpisu do rejestru na podstawie pisemnego wniosku o wpis do rejestru, złożonego przez podmiot zamierzający prowadzić żłobek lub klub dziecięcy. Wniosek zawiera:”

– pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej numer lub indeks identyfikujący podmiot we właściwym rejestrze publicznym, potwierdzający status podmiotu;

2) numer NIP i REGON, o ile wnioskodawcy te numery nadano;”

– w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) oświadczenie o posiadaniu tytułu prawnego do lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy;

6) w przypadku osoby fizycznej numer PESEL.”

b) uchyla się ust. 2,

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W celu sprawdzenia zgodności danych, o których mowa w ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może żądać: odpisu z odpowiedniego rejestru, dokumentu potwierdzającego tożsamość, zaświadczenia o niekaralności lub dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy.”

7) uchyla się art. 29;

8) po art. 35 dodaje się art. 35a w brzmieniu:

„Art. 35a. 1. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, wzory dokumentów elektronicznych o wpis, zmianę oraz wykreślenie w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych, mając na uwadze potrzebę ujednoczenia formy składanych wniosków, ułatwienia ich przekazywania oraz sprawność postępowania.

2. Wzory, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rodziny zamieści w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych, o którym mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.²⁾.”

9) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501, z 2008 r. Nr 127, poz. 817, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 185, poz. 1092 i Nr 204, poz. 1195.

„1. Dziennym opiekunem jest osoba fizyczna zatrudniana przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 3, na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.”;

10) w art. 39:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W celu weryfikacji spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, u kandydata na dziennego opiekuna zatrudnianego przez gminę może być przeprowadzony przez kierownika ośrodka pomocy społecznej wywiad środowiskowy. Wywiad środowiskowy jest przeprowadzany na zlecenie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.”;

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Weryfikacji spełniania warunków, o których mowa w ust. 1, przez kandydata na dziennego opiekuna zatrudnianego przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 3, dokonują te podmioty.”;

11) w art. 41 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podmiot zatrudniający dziennego opiekuna jest zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia dziennego opiekuna od odpowiedzialności cywilnej oraz opłacania i finansowania składki na to ubezpieczenie.”;

12) w art. 42 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podmiot zatrudniający dziennego opiekuna może udostępnić lub wyposażyć lokal w celu sprawowania opieki przez dziennego opiekuna.”;

13) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. Maksymalne wynagrodzenie dziennego opiekuna zatrudnianego przez gminę oraz zasady jego ustalania określa, w drodze uchwały, rada gminy.”;

14) w art. 46 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi wykaz dziennych opiekunów.”;

15) po art. 46 dodaje się art. 46a w brzmieniu:

„Art. 46a. Podmiot zatrudniający dziennego opiekuna zobowiązany jest do zgłaszania dziennych opiekunów do wykazu dziennych opiekunów, o którym mowa w art. 46 ust. 1.”;

16) w art. 51 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) rodzice albo rodzic samotnie wychowujący dziecko są zatrudnieni, świadczą usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej stanowiącej tytuł do ubezpieczeń społecznych, prowadzą pozarolniczą działalność lub działalność rolniczą;”;

17) w art. 58:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wysokość opłaty oraz opłaty, o której mowa w art. 12 ust. 3, za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym utworzonym przez gminę albo u dziennego opiekuna zatrudnionego przez gminę oraz maksymalną wysokość opłaty za wyżywienie ustala rada gminy w drodze uchwały.”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku zatrudniania dziennego opiekuna przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 3, wysokość opłat określa podmiot, który zatrudnia dziennego opiekuna.”;

18) art. 60 otrzymuje brzmienie:

„Art. 60. 1. Podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, prowadzące żłobek lub klub dziecięcy, lub zatrudniające dziennych opiekunów mogą otrzymać na każde dziecko objęte opieką w żłobku lub klubie dziecięcym, lub przez dziennego opiekuna dotację celową z budżetu gminy.

2. Wysokość i zasady ustalania oraz rozliczania dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, określa rada gminy w drodze uchwały.”;

19) w art. 61 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może zlecić podmiotom, o których mowa w art. 8 ust. 1, organizację opieki sprawowanej w formie żłobka lub klubu dziecięcego albo przez dziennych opiekunów.”;

20) art. 62 otrzymuje brzmienie:

„Art. 62. 1. Minister właściwy do spraw rodziny opracowuje resortowe oraz rządowe programy rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz finansowo wspiera te programy. Opracowanie i realizacja programów odbywa się we współpracy z wojewodą.

2. Programy, o których mowa w ust. 1, określają tryb i kryteria wyboru podmiotów korzystających z nich, w szczególności uwzględniając:

- 1) jakość lub zakres oferowanych usług;
- 2) zapotrzebowanie na usługi świadczone przez te podmioty;

- 3) minimalny okres funkcjonowania instytucji lub miejsc opieki dofinansowanych z dotacji budżetu państwa.

3. Programy, o których mowa w ust. 1, mogą być kierowane do podmiotów, o których mowa w art. 8 ust. 1.

4. Podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, korzystające z programów, o których mowa w ust. 1, mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie utworzenia lub funkcjonowania żłobków, klubów dziecięcych lub dziennych opiekunów, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

5. Dotacji, o której mowa w ust. 4, udziela wojewoda w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny.

6. Wojewoda, udzielając podmiotowi dotacji, o której mowa w ust. 4, zawiera z nim umowę określającą w szczególności:

- 1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana, i termin jego wykonania;
- 2) wysokość udzielonej dotacji;
- 3) tryb płatności;
- 4) termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego;
- 5) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji, w tym zasady rozliczania dotacji w przypadku skrócenia okresu funkcjonowania instytucji lub miejsc opieki dofinansowanych z dotacji, o którym mowa w ust. 2 pkt 3;
- 6) termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji, nie dłuższy niż 15 dni od określonego w umowie dnia wykonania zadania;
- 7) tryb kontroli wykonania zadania; w umowie można postanowić, że kontrola będzie prowadzona na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej;
- 8) warunki i sposób zmiany oraz rozwiązania umowy, w tym zasady zwrotu dotacji w przypadku skrócenia okresu funkcjonowania instytucji lub miejsc opieki dofinansowanych z dotacji, o którym mowa w ust. 2 pkt 3.”;

21) w art. 63:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie

„1. Gmina może otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych.”,

b) uchyla się ust. 2.”;

22) w art. 75 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podmioty prowadzące do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy działalność gospodarczą, polegającą na sprawowaniu opieki nad dziećmi, mogą prowadzić tę działalność na podstawie dotychczasowych przepisów, nie dłużej jednak niż do dnia 31 sierpnia 2013 r.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 i Nr 225, poz. 1463, z 2011 r. Nr 113, poz. 657 i Nr 149, poz. 887 oraz z 2012 r. poz. 622) w art. 32 w ust. 1 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, lub dziennego opiekuna sprawujących opiekę nad dzieckiem,”.

Art. 3. 1. Do wniosków o wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych złożonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Podmioty, które złożyły wniosek o wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, są obowiązane, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, do przekazania wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego danych dotyczących liczby miejsc w żłobku lub klubie dziecięcym, w celu publikacji tych danych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych.

Art. 4. Podmioty prowadzące żłobek lub klub dziecięcy są obowiązane, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, do przekazania wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego danych dotyczących liczby miejsc w żłobku lub klubie dziecięcym, w celu publikacji tych danych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych.

Art. 5. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 25 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych

wydanych na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą”, weszła w życie z dniem 4 kwietnia 2011 r.

Ustawa stworzyła warunki rozwoju zróżnicowanych form opieki nad małymi dziećmi. Zostały poprawione standardy funkcjonowania instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Zawarte w ustawie rozwiązania mają również na celu umożliwienie rodzicom i opiekunom dzieci podjęcia aktywności zawodowej. Przepisy ustawy z jednej strony racjonalizują zasady tworzenia i funkcjonowania żłobków, z drugiej natomiast określają ramy i standardy tworzenia i działania alternatywnych instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, co gwarantuje dostęp do zróżnicowanej opieki znacznie większej liczbie rodzin i jednocześnie podnosi jakość oferowanych usług. Ustawa ma także na celu ograniczenie barier administracyjnych, jakie towarzyszą procedurom tworzenia nowych instytucji opieki, w szczególności żłobków.

Jednakże rozwiązania i mechanizmy prawne zawarte w ustawie okazały się niewystarczająco skuteczne. W związku z powyższym został przygotowany projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Projekt ustawy został opracowany m.in. na podstawie uwag zgłaszanych przez podmioty prowadzące żłobki lub kluby dziecięce oraz postulatów zgłoszonych podczas debaty zorganizowanej w Kancelarii Prezydenta RP w kwietniu 2012 r.

Przedkładany projekt ustawy jest odpowiedzią na najczęściej zgłaszane problemy przy realizacji ustawy. Podstawowe zmiany dotyczą:

- 1) zmniejszenia wkładu własnego gminy z 50% do 20% kosztów realizacji zadania przy ubieganiu się o środki finansowe z budżetu państwa na utworzenie i funkcjonowanie instytucji opieki,
- 2) rozszerzenia katalogu podmiotów, które będą mogły ubiegać się o środki finansowe z budżetu państwa na utworzenie i funkcjonowanie instytucji opieki, tj. poza gminami również osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej,

- 3) poszerzenia katalogu podmiotów mogących zatrudniać dziennych opiekunów,
- 4) możliwości organizowania przez instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej ze szkołami i innymi placówkami oświatowymi,
- 5) umożliwienia zatrudnienia niani, za którą opłacane są składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne ze środków budżetu państwa, przez osoby prowadzące działalność rolniczą,
- 6) umożliwienia podmiotom tworzącym żłobki lub kluby dziecięce oraz zatrudniającym dziennego opiekuna przetwarzania danych osobowych zbieranych na potrzeby rekrutacji oraz zapewnienia prawidłowej opieki w tych instytucjach,
- 7) zebrania i ujęcia w jednym akcie prawnym wymagań sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych,
- 8) stworzenia podmiotom organizującym opiekę nad dziećmi możliwości przeprowadzenia procedury rejestracji żłobka i klubu dziecięcego przez platformę ePUAP,
- 9) stworzenia podstawy prawnej otrzymania przez podmioty zatrudniające dziennych opiekunów dotacji celowej z budżetu gminy,
- 10) skrócenie okresu działalności gospodarczej polegającej na sprawowaniu opieki nad dziećmi jako działalności gospodarczej nieregulowanej.

Ad 1 i 2.

Zaproponowana zmiana art. 62 umożliwia uzyskanie dotacji celowej z budżetu państwa nie tylko przez gminy, ale także przez inne podmioty – osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Dotacja celowa z budżetu państwa, zgodnie z propozycją, może wynieść do 80% kosztów zadania. Z jednej strony ma to ułatwić tworzenie nowych miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 (dotacja celowa na organizację instytucji opieki nad dziećmi), z drugiej zaś kwota dotacji przyznana na funkcjonowanie instytucji opieki obniża wysokość opłaty wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Ad 3.

Zaproponowana zmiana brzmienia art. 36 ust. 1 prowadzi do poszerzenia katalogu podmiotów mogących zatrudniać dziennych opiekunów. Obecnie dzienny opiekun może być zatrudniony tylko przez gminę na umowę zlecenie. Taki stan prawny doprowadził do takiej sytuacji, że pracę w charakterze dziennego opiekuna podjęła niewielka liczba osób.

Poszerzenie katalogu podmiotów, które będą mogły zatrudniać dziennych opiekunów, spowoduje powstanie realnej szansy na rozwój tej formy opieki nad dziećmi.

Ad 4.

Proponuje się wprowadzenie przepisów umożliwiających zorganizowanie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, a także stworzenie możliwości zapewnienia takiej obsługi przez jednostki, o których mowa w art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), czyli przez jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek, określonych w tej ustawie.

Wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów będą mogły zorganizować zarówno podmioty publiczne (gminy), jak i podmioty prywatne (osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej). Każdy z tych podmiotów będzie mógł samodzielnie zorganizować ww. obsługę dla prowadzonych przez siebie żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów. Możliwość wykonywania obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej przez jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych dotyczy zarówno podmiotów publicznych, jak i niepublicznych.

Niniejsza zmiana pozwoli na dokonywanie wspólnych zakupów, wspólnej obsługi finansowej, księgowej oraz kadrowej. Skutkiem tego będzie obniżenie kosztów funkcjonowania żłobka lub klubu dziecięcego. Kwestia stworzenia podstaw prawnych takiego działania była wielokrotnie podnoszona przez gminy.

Ad 5.

Zgodnie z art. 51 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 z możliwości zatrudnienia niani, za którą opłacane są składki na ubezpieczenia społeczne

i ubezpieczenie zdrowotne ze środków budżetu państwa, mogą korzystać rodzice, którzy są zatrudnieni, świadczą usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej stanowiącej tytuł do ubezpieczeń społecznych lub prowadzą pozarolniczą działalność. Z takiej możliwości nie mogą skorzystać rodzice prowadzący działalność rolniczą. Sytuacja ta budzi poważne wątpliwości i wymaga stosownej zmiany.

Ad 6.

Ustawa o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 ma na celu umożliwienie podmiotom tworzącym żłobki lub kluby dziecięce oraz zatrudniającym dziennego opiekuna przetwarzania danych osobowych dotyczących dzieci, mających zostać objętych opieką w tych instytucjach, oraz ich rodziców, opiekunów prawnych, rodziców zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka.

Obecnie dane osobowe, konieczne przy naborze, zbierane są na podstawie podejmowanych przez samorządy uchwał bądź zarządzeń poszczególnych dyrektorów żłobków lub osób prowadzących kluby dziecięce. Takie działania, podejmowane przez podmioty tworzące żłobki lub kluby dziecięce, budzą szereg wątpliwości natury prawnej, ponieważ obecnie ustawa nie zawiera rozwiązań regulujących proces rekrutacji dzieci do żłobka, a kwestia zbierania danych osobowych wymaga regulacji rangi ustawowej.

Biorąc pod uwagę powyższe, po art. 3 dodano art. 3a, w którym w ust. 1 zawarto katalog danych osobowych wymaganych podczas ubiegania się rodzica o objęcie dziecka opieką w żłobku lub klubie dziecięcym albo przez dziennego opiekuna:

- 1) imię, nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL dziecka,
- 2) imiona i nazwiska oraz numery PESEL rodziców,
- 3) adres miejsca zamieszkania rodziców i dziecka,
- 4) adres poczty elektronicznej i numer telefonu rodziców – o ile je posiadają,
- 5) miejsce pracy rodziców lub miejsce pobierania nauki w szkole lub szkole wyższej przez rodziców – o ile pracują lub pobierają naukę,
- 6) dane o stanie zdrowia, stosowanej diecie i rozwoju psychofizycznym dziecka,
- 7) dane o wysokości dochodów rodziców – w przypadku gdy wysokość opłat, o których mowa w art. 58 ust. 1, jest uzależniona od wysokości dochodów.

Powyższe dane będą zbierane w formie oświadczenia lub zaświadczenia. Nie wszystkie dane będą musiały zostać obligatoryjnie podane przez rodziców, np. dane o wysokości dochodów będą wymagane w sytuacji, gdy rada gminy w podjętej przez siebie uchwale uzależni wysokość opłat ponoszonych przez rodziców od wysokości ich dochodów, a rodzic będzie starał się o uzyskanie ulgi w ponoszeniu opłat. Celem zbierania numerów PESEL jest identyfikacja, w sposób bezsporny, osób, które starają się o miejsce w instytucji opieki dla swoich dzieci. Ponadto tylko numer PESEL, jako dana osobowa, nie zmienia się przez całe życie człowieka. Natomiast zbieranie imion i nazwisk jest oczywiście ważne z punktu widzenia personalizacji zarówno dziecka, jak i rodziców. W powyższym art. 3a zostali uwzględnieni nie tylko pracujący, ale również uczący się rodzice. Szybszemu kontaktowi z rodzicami dziecka w sytuacji np. wypadku lub nagłego zachorowania dziecka może służyć telefon lub adres poczty elektronicznej. Jednakże założono, że nie wszyscy rodzice mogą posiadać adres poczty elektronicznej oraz numer telefonu. Natomiast zbieranie danych na temat stanu zdrowia dziecka oraz stosowanej diety ma zapewnić prawidłową opiekę nad dzieckiem w instytucji opieki. W projektowanym art. 3a ust. 2 został także określony cel przetwarzania danych zebranych od rodziców.

Ad 7.

Zmiana przepisu art. 25 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 ma na celu uregulowanie wymagań lokalowych i sanitarnych w stosunku do żłobka i klubu dziecięcego. Co prawda wymagania te zostały określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych (Dz. U. Nr 69, poz. 367), jednakże inspektoraty sanitarne stosują nie tylko przepisy tego rozporządzenia, ale także inne przepisy, w tym przepisy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263, z późn. zm.) i wydanych na jej podstawie rozporządzeń.

Przepisy te są stosowane przez poszczególne inspektoraty sanitarne niejednolicie, co powoduje liczne nieporozumienia i stanowi obecnie podstawową barierę w tworzeniu żłobków czy klubów dziecięcych. Często też inspektorzy sanitarni posługują się przepisami, które obowiązywały, gdy żłobki były traktowane jak zakłady opieki zdrowotnej, nie biorąc pod uwagę przepisów obowiązujących, co w efekcie generuje

znacznie wyższe koszty ponoszone przez podmioty zakładające żłobki lub kluby dziecięce oraz jest główną przyczyną powstawania w tych instytucjach nowych miejsc opieki w znacznie ograniczonym stopniu.

Z tego powodu proponuje się, aby wymagania lokalowe i sanitarne dotyczące żłobków i klubów dziecięcych uregulowane zostały w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw rodziny w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia. Zarówno opinie, jak i kontrole będą odnosiły się wyłącznie do wymagań zawartych w nowym rozporządzeniu i będą przeprowadzane na dotychczasowych zasadach.

Ad 8.

Obecnie brak wzoru dokumentu elektronicznego uniemożliwia przeprowadzenie procedury rejestracji żłobka, klubu dziecięcego przez platformę ePUAP. Aby taką procedurę można było przeprowadzić, konieczne jest opublikowanie wzoru wniosku w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych, o którym mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.). Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym nałożyła na państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązek wprowadzenia do krajowego porządku prawnego przepisów umożliwiających elektroniczne przeprowadzenie procedur administracyjnych, co jest osiągalne jedynie w przypadku istnienia elektronicznych dokumentów stosowanych w ramach danej procedury. Właściwie przeprowadzony proces elektronizacji musi zostać poprzedzony standaryzacją, rozumianą jako tworzenie jednolitych pod względem treści wzorów dokumentów. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych (Dz. U. Nr 206, poz. 1216) zobowiązuje do publikacji wzorów dokumentów elektronicznych w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych organy wskazane w przepisach prawa do określenia wzoru lub organy właściwe do załatwiania danych spraw.

Wobec powyższego zaproponowana zmiana w postaci dodania art. 35a ma na celu upoważnienie ministra właściwego do spraw rodziny do zamieszczenia w centralnym

repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych jednego obowiązującego wzoru wniosku.

Ad 9.

Zmiana art. 60 ust. 1 wskazuje na możliwość otrzymywania dofinansowania w postaci dotacji celowej z budżetu gminy na każde dziecko pozostające pod opieką dziennego opiekuna. Obecnie takie dofinansowanie mogły otrzymywać podmioty prowadzące żłobki lub kluby dziecięce. Ponieważ dzienny opiekun jest miniformą żłobka, niezasadne byłoby, gdyby miejsca opieki stworzone w takiej formie pozbawione były możliwości ich dotowania.

Natomiast zmiana art. 60 ust. 2 prowadzi nie tylko do ustalenia przez radę gminy w drodze uchwały wysokości i zasad ustalania dotacji celowej, ale także formy rozliczenia, zgodnie z którą podmioty otrzymujące dotację celową będą ją rozliczały. Obecnie przepis art. 60 ust. 2 jest niejednako przez wszystkich zainteresowanych interpretowany. Niektórzy realizatorzy ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 uważają, że do rozliczenia dotacji konieczne jest stosowanie wzorów z ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie. Zmiana niniejsza ma za zadanie uproszczenie wszystkich procedur związanych z rozliczeniem otrzymanych dotacji.

Ad 10.

Zmiana art. 75 ust. 2 prowadzi do skrócenia okresu, przez jaki podmioty prowadzące działalność gospodarczą polegającą na sprawowaniu opieki nad dziećmi mogą ją nadal prowadzić bez konieczności uzyskania wpisu do rejestru żłobków lub klubów dziecięcych. Ze względu na jakość sprawowanej opieki i bezpieczeństwo dzieci przebywających w instytucjach opieki nad małymi dziećmi zmiana niniejsza wydaje się zasadna.

Wprowadzenie tej zmiany postulował Rzecznik Praw Dziecka.

Pozostałe zaproponowane zmiany mają charakter porządkujący. Należy do nich między innymi zmiana art. 5 ustawy, który zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.) wskazuje ministra właściwego do spraw rodziny jako kierującego działem rodzina.

Także porządkowy charakter ma zaproponowane uchylenie art. 29 ustawy. W obecnym stanie wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest zobligowany do przeprowadzenia

wizytacji lokalu, w którym będzie sprawowana opieka nad dziećmi, przed wpisaniem instytucji opieki do rejestru żłobków lub klubów dziecięcych. W art. 29 moment wizytacji został określony po tym, jak odpowiednie służby, tzn. komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej oraz właściwy państwowy inspektor sanitarny, wydadzą pozytywne opinie o spełnianiu warunków lokalowych i sanitarnych. W tym brzmieniu art. 29 powodował generowanie zbędnych kosztów dla samorządów. W związku z powyższym proponuje się uchylenie art. 29 ustawy.

Także zaproponowana zmiana w postaci dodania w art. 58 ust. 3 ma charakter porządkujący. Chodzi o to, aby nie było wątpliwości, że opłaty, które wnoszą rodzice za pobyt swoich dzieci u dziennego opiekuna, ustala podmiot zatrudniający dziennego opiekuna.

Projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Problematyka regulowana przez projekt ustawy jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Notyfikacja

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Działalność lobbingowa

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 11a uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.). W tym trybie została zgłoszona jedna uwaga przez Stowarzyszenie Rodziców TU. Uwaga dotyczyła dodatkowego zatrudnienia w żłobku nauczycieli, którzy mieliby prowadzić zajęcia edukacyjne. Uwaga nie została uwzględniona z powodu generowania dodatkowych kosztów funkcjonowania żłobka.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Projektowana ustawa będzie oddziaływać na gminy oraz podmioty prowadzące żłobek lub klub dziecięcy, podmioty zatrudniające dziennego opiekuna, a także na rodziców, opiekunów prawnych, rodziców zastępczych, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka oraz ich dzieci mające zostać objęte opieką w żłobku, klubie dziecięcym albo przez dziennego opiekuna oraz na rodziców zatrudniających nianie.

Przeprowadzone konsultacje

Projekt został poddany konsultacjom międzyresortowym, konsultacjom z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, a także z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- 2) NSZZ „Solidarność”,
- 3) Forum Związków Zawodowych,
- 4) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
- 6) Związkiem Rzemiosła Polskiego,
- 7) Business Centre Club – Związkiem Pracodawców,
- 8) Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych.

Projekt ustawy był także przedmiotem konsultacji społecznych z Fundacją Jana Amosa Komeńskiego.

Uwagi do projektowanej ustawy zgłosili: Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Porozumienie Zielonogórskie Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia. Wszystkie zgłoszone uwagi zostały poddane dokładnej analizie, w wyniku której ich część została uwzględniona. Biorąc pod uwagę cel projektowanej regulacji, niektóre ze zgłoszonych uwag nie mogły zostać uwzględnione.

Projekt ustawy został uzgodniony z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zwiększenie możliwości przyznania wyższej dotacji z budżetu państwa (80%) nie będzie wywierać wpływu na sektor finansów publicznych, bowiem środki przeznaczone na dotacje celowe na tworzenie i funkcjonowanie instytucji opieki dla dzieci w wieku do lat 3 nie ulegną zwiększeniu. W budżecie państwa na rok 2013 w cz. 83 – Rezerwy celowe, poz. 58 – Środki na realizację zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 zaplanowano 101 mln zł, w tym 90 mln zł na tworzenie i funkcjonowanie miejsc w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów. Przyjęte założenia do poniższych obliczeń zakładają możliwość wydatkowania środków do ww. wysokości, tj. do 90 mln zł.

Szacuje się, że umożliwienie otrzymywania dotacji na tworzenie i utrzymanie miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, innych niż prowadzone przez gminy, spowoduje w 2013 r. wzrost liczby miejsc o ok. 5 tys. Wydatki na ten cel wyniosą ok. 35 mln zł (wydatki budżetu państwa). W ramach tych wydatków 13 mln zł jest skutkiem zwiększenia wysokości dotacji z 50% do 80%.

Ponadto szacuje się, że wydatki związane z tworzeniem i utrzymaniem miejsc w instytucjach publicznych wyniosą 55 mln zł (wydatki budżetu państwa). W ramach tych wydatków 21 mln zł jest skutkiem zwiększenia wysokości dotacji z 50% do 80%.

Natomiast stworzenie możliwości zorganizowania przez gminy wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 ze szkołami i innymi placówkami oświatowymi będzie miało pozytywny wpływ na budżety samorządów, jednakże na chwilę obecną niemożliwe jest oszacowanie skutków finansowych.

Zmiana w art. 51 ustawy umożliwiająca zatrudnienie niani, za którą opłacane są składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne ze środków budżetu państwa, przez osoby prowadzące działalność rolniczą skutkować będzie wyższymi wydatkami. Jak wynika z danych ZUS, na dzień 17 września 2012 r. zgłoszonych do ubezpieczenia było 8,2 tys. niani. Biorąc pod uwagę udział ubezpieczonych w KRUS do

ubezpieczonych w ZUS, szacuje się, że liczba niań wzrośnie do 9,8 tys. Ponadto należy zauważyć, że wzrost liczby zatrudnionych niań nie spowoduje zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa w cz. 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz cz. 83 – Rezerwy celowe, poz. 58 – Środki na realizację zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny

Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania dotyczące między innymi umożliwienia otrzymywania dotacji przez podmioty niepubliczne oraz ułatwienia tworzenia instytucji opieki zwiększą możliwość i tempo tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Rozwiązania te przyczynią się do powstawania nowych miejsc pracy, a także umożliwią powroty na rynek pracy rodziców małych dzieci. Z tego względu projektowana ustawa będzie miała pozytywny wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Warszawa, 16 stycznia 2013 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE - 920 - 1080 - 12/13/as/5

Spec-83
dot.: RM-10-115-12 z 16.01.2013 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Z up. Min. Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ RZĄDU

Piotr Serafin

Do wiadomości:

Pan Władysław Kosiniak - Kamysz
Minister Pracy i Polityki Społecznej

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia

**w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów
dziecięcych**

Na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, Nr 131, poz. 764 i Nr 171, poz. 1016 oraz z ... r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W lokalu, w którym prowadzony będzie żłobek lub klub dziecięcy, są zapewnione bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci.

2. Spełnienie warunków, o których mowa w § 2–4, potwierdza się pozytywną opinią komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz pozytywną opinią właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

§ 2. 1. Lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, znajduje się w budynku lub jego części spełniających wymagania określone w przepisach techniczno-budowlanych oraz przepisach o ochronie przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL II lub wymagania uzgodnione z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, w trybie określonym w tych przepisach.

2. Dopuszcza się prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego w lokalu znajdującym się w budynku lub jego części, innych niż określone w ust. 1, jeżeli lokal:

- 1) jest przeznaczony dla nie więcej niż 15 dzieci;
- 2) znajduje się na parterze budynku wykonanego z elementów nierozprzestrzeniających ognia;

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – sprawy rodziny, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 248, poz. 1485).

- 3) posiada co najmniej dwa wyjścia na zewnątrz, przy czym jednym z nich są drzwi wyjściowe z lokalu, a drugim inne drzwi lub okno umożliwiające bezpośrednie wyjście na przestrzeń otwartą;
- 4) został wyposażony w:
 - a) trudnozapalne wykładziny podłogowe i inne stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrza,
 - b) gaśnicę proszkową ABC o zawartości co najmniej 4 kg środka gaśniczego.

3. Strefa pożarowa, w której znajduje się lokal, o którym mowa w ust. 2, jest strefą pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL, określoną w przepisach techniczno-budowlanych, zlokalizowaną w budynku innym niż tymczasowy.

4. W jednej strefie pożarowej może znajdować się jeden lokal, o którym mowa w ust. 2.

§ 3. Lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, oraz jego wyposażenie spełniają następujące warunki:

- 1) powierzchnia pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt od 3 do 5 dzieci wynosi co najmniej 15 m²; w przypadku liczby dzieci większej niż 5, powierzchnia ulega odpowiedniemu zwiększeniu na każde kolejne dziecko, z tym że:
 - a) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2 m², jeżeli czas pobytu dziecka nie przekracza 5 godzin dziennie,
 - b) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2,5 m², jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie;
- 2) wysokość pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci wynosi co najmniej 2,5 m, z tym że dopuszcza się niższą wysokość pomieszczeń jeżeli nie powoduje to znacznego pogorszenia warunków pobytu dzieci;
- 3) jest zapewnione utrzymanie czystości i porządku w lokalu, pomieszczenia są utrzymywane w odpowiednim stanie oraz są przeprowadzane ich okresowe remonty i konserwacje;
- 4) w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych:
 - a) podłoga i ściany są wykonane tak, aby było możliwe łatwe utrzymanie czystości w tych pomieszczeniach,
 - b) ściany do wysokości co najmniej 2 m są pokryte materiałami zmywalnymi, nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci oraz materiałami nietoksycznymi;

- 5) w żłobku pościel, leżaki lub materace są wyraźnie oznakowane, przypisane do konkretnego dziecka i odpowiednio przechowywane, tak aby zapobiec przenoszeniu się zakażeń;
- 6) w klubie dziecięcym wydziela się miejsce odpoczynku dla dzieci, umożliwiające wypoczywanie co najmniej dwójce dzieci jednocześnie, przy zapewnieniu wyraźnie oznakowanej pościeli, przypisanej do konkretnego dziecka i odpowiednio przechowywanej, tak aby zapobiec przenoszeniu się zakażeń;
- 7) w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci, na grzejnikach centralnego ogrzewania są umieszczone osłony ochraniające przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym;
- 8) w pomieszczeniach jest zapewniona temperatura co najmniej 20°C;
- 9) jest zapewniony dostęp do węzła sanitarnego z ciepłą, bieżącą wodą do utrzymania higieny osobistej dzieci, z tym że:
 - a) w urządzeniach sanitarnych jest zapewniona centralna regulacja mieszania ciepłej wody,
 - b) temperatura ciepłej wody doprowadzonej do urządzeń sanitarnych wynosi od 35 do 40 °C,
 - c) jest zapewniona co najmniej 1 miska ustępowa, do której dopuszcza się możliwość stosowania nakładki dla dzieci i 1 umywalka na nie więcej niż 25 dzieci,
 - d) dopuszcza się możliwość korzystania przez osoby wykonujące pracę w żłobku lub klubie dziecięcym z urządzeń sanitarnych oraz miski ustępowej przewidzianych dla dzieci;
- 10) jest zapewnione stanowisko do przewijania dzieci;
- 11) w żłobku, w którym przebywa więcej niż 15 dzieci, jest zapewnione wydzielone miejsce do mycia nocników;
- 12) jest zapewnione miejsce do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości zabezpieczone przed dostępem dzieci;
- 13) jest zapewnione miejsce do przechowywania odzieży wierzchniej, z którego mogą jednocześnie korzystać dzieci i osoby wykonujące prace w żłobku lub klubie dziecięcym;
- 14) meble są dostosowane do wymagań ergonomii;
- 15) wyposażenie posiada atesty lub certyfikaty;

- 16) zabawki spełniają wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz posiadają oznakowanie CE;
- 17) jest zapewniona możliwość otwierania w pomieszczeniu co najmniej 50% powierzchni okien, z tym że dopuszcza się możliwość otwierania w pomieszczeniu mniejszej powierzchni okien, jeżeli zapewniona jest właściwa wentylacja;
- 18) w pomieszczeniach jest zapewnione oświetlenie o parametrach zgodnych z Polską Normą;
- 19) apteczki w lokalu są wyposażone w podstawowe środki opatrunkowe.

§ 4. W żłobku i klubie dziecięcym, do którego uczęszcza dziecko karmione mlekiem matki, zapewnia się warunki do jego przechowywania i podawania.

§ 5. 1. W lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, zapewnia się, w miarę możliwości, bezpośrednie wyjście na teren otwarty wyposażony w urządzenia do zabaw, niedostępny dla osób postronnych.

2. Niemowlętom zapewnia się leżakowanie na świeżym powietrzu w szczególności na werandzie lub tarasie.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER

PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

W porozumieniu:

MINISTER ZDROWIA

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych (Dz. U. Nr 69, poz. 367), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 5 ustawy z dnia... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (poz. ...).

UZASADNIENIE

Rozporządzenie w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych realizuje zawarte w art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, z późn. zm.) upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw rodziny w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia do wydania przepisów wykonawczych dotyczących wymagań lokalowych i sanitarnych w lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości sprawowanej opieki nad dziećmi i warunków ochrony przeciwpożarowej oraz liczbę dzieci, nad którymi sprawowana jest opieka.

Celem projektu rozporządzenia jest określenie warunków jakie musi spełniać lokal, w którym będzie prowadzony żłobek lub klub dziecięcy.

Obecnie przepisy dotyczące wymagań higieniczno sanitarnych są rozproszone w wielu aktach prawnych. Ponadto, przepisy te są stosowane przez poszczególne inspektoraty sanitarne niejednolicie co powoduje liczne nieporozumienia i stanowi podstawową barierę w tworzeniu żłobków czy klubów dziecięcych.

Z tego powodu, w znowelizowanej ustawie, proponuje się aby wymagania lokalowe i sanitarne dotyczące żłobków i klubów dziecięcych uregulowane zostały w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw rodziny w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia. Także opinie jak i kontrole będą odnosiły się wyłącznie do wymagań zawartych w nowym rozporządzeniu. Spełnienie warunków bezpieczeństwa i higieny lokalu, w którym prowadzony będzie żłobek lub klub dziecięcy, gwarantuje opinia komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Zaproponowane w projekcie rozporządzenia warunki, określono na poziomie, który zarówno daje gwarancje bezpiecznego i higienicznego pobytu dzieci w tych instytucjach, jak i nie będzie stanowić nadmiernej bariery do tworzenia żłobków i klubów dziecięcych.

Spełnienie warunków bezpieczeństwa i higieny lokalu, w którym prowadzony będzie żłobek lub klub dziecięcy, gwarantuje opinia komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Wejście rozporządzenia w życie

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Problematyka regulowana przez projekt rozporządzenia jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Notyfikacja

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Działalność lobbingsowa

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 11a uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Niniejsza regulacja będzie miała wpływ na podmioty tworzące żłobki lub kluby dziecięce, a także na jednostki straży pożarnej i inspekcji sanitarnych.

2. Przeprowadzone konsultacje społeczne

Projekt został przesłany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz do konsultacji społecznych z reprezentatywnymi, w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.), organizacjami pracowników i pracodawców:

- 1) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- 2) NSZZ „Solidarność”,
- 3) Forum Związków Zawodowych,
- 4) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
- 6) Związkiem Rzemiosła Polskiego,
- 7) Business Centre Club – Związkiem Pracodawców,
- 8) Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych.

Projekt jest także przedmiotem konsultacji społecznych z Fundacją Jana Amosa Komeńskiego.

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie wywołuje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny. Projekt ustawy o zmianie ustawy

o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa pozwala na większą łatwość w zakładaniu prywatnych żłobków, klubów dziecięcych oraz pełnieniu funkcji przez dziennego opiekuna, co zaowocuje zakładaniem większej liczby nowych mikroprzedsiębiorstw. Natomiast projekt rozporządzenia precyzuje wymagania lokalowe i sanitarne, stwarzając warunki dla praktycznego wdrażania nowych możliwości.